

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОБҐРУНТУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ»

Лектор курсу			Згурська Оксана Михайлівна, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри економіки і підприємництва		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу в GWE		e-mail: o.zghurska@duikt.edu.ua https://classroom.google.com/c/NzEwNDgxMDU1ODgz	
Галузь знань			D Бізнес, адміністрування та право		Рівень вищої освіти		магістр	
Спеціальність			D7 Торівля		Семестр		1	
Освітня програма			Комерційна логістика		Тип дисципліни		Обов'язкова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	
	4	120	20	-	22	-	78	

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	Базова
Освітні компоненти для яких є базовою	Світові торговельні режими (Global Trade controls), Складська логістика та управління запасами

Мета курсу: формування системи знань, умінь і навичок щодо обґрунтування господарських рішень в умовах невизначеності та ризику:

Компетентності відповідно до освітньої програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні компетентності (СК)
ЗК5 Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	СК3 Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або комерційної діяльності, СК4 Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності, СК5 Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проєктів в підприємницькій, торговельній та/або комерційній діяльності. СК8 Здатність розв'язувати задачі прогнозування процесів розвитку підприємницьких і торговельних структур із використанням економіко-математичних методів і цифрових технологій.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН5 Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва та торгівлі.
ПРН9 Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємництва та торгівлі,
ПРН10 Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або комерційних структур за умов невизначеності та ризиків,
ПРН11 Впроваджувати інноваційні проєкти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних та/або комерційних структур.
ПРН14 Моделювати та прогнозувати процеси розвитку підприємницьких і торговельних структур з використанням економіко-математичного інструментарію й інформаційних технологій.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ			
Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
РОЗДІЛ 1. ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙНЯТТЯ ЕКОНОМІЧНИХ РІШЕНЬ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ТА РИЗИКУ			
Тема 1. Теоретико-методологічні підходи до процесу прийняття господарських рішень <u>Рекомендовані джерела:</u> 1-14			
Заняття 1.1 Теоретико-методологічні підходи до процесу прийняття господарських рішень	Лекція 1 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 1.2. Економічна сутність господарського рішення як системного процесу: класичні, поведінкові та синергетичні наукові підходи.	Практичне заняття 1 2 год	3 бали	Усне опитування, виконання завдань та практичне застосування знань і вмінь.
Тема 2. Організаційний механізм та процесорні технології прийняття господарських рішень <u>Рекомендовані джерела:</u> 1-14			
Заняття 2.1 Організаційний механізм та процесорні технології прийняття господарських рішень	Лекція 2 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 2.2. Етапи, процедури та операції технологічного процесу розроблення рішень: від моніторингу проблеми до контролю виконання.	Практичне заняття 2 2 год	4 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь
Тема 3. Цільова орієнтація обґрунтування господарських рішень <u>Рекомендовані джерела:</u> 1-14			
Заняття 3.1 Цільова орієнтація обґрунтування господарських рішень	Лекція 3 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 3.2. Формування системи цілей підприємства та побудова «дерева цілей» як базису для розроблення альтернативних варіантів рішень	Практичне заняття 3 4 год	5 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Заняття 3.3. Методи узгодження та компромісу між суперечливими цілями			
Тема 4. Прийняття господарських рішень з урахуванням невизначеності <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–14			
Заняття 4.1 Прийняття господарських рішень з урахуванням невизначеності	Лекція 4 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 4.2. Об'єктивні причини виникнення невизначеності та її види в економіці.	Практичне заняття 4 2 год	4 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.

Тема 5. Прогнозування та вибір оптимального господарського рішення <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–14			
Заняття 5.1 Прогнозування та вибір оптимального господарського рішення	Лекція 5 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 5.2. Методи екстраполяції, експертного та математичного прогнозування альтернативних сценаріїв розвитку господарських ситуацій	Практичне заняття 5 2 год	4 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування
Тема 1. Теоретико-методологічні підходи до процесу прийняття господарських рішень Тема 2. Організаційний механізм та процесорні технології прийняття господарських рішень Тема 3. Цільова орієнтація обґрунтування господарських рішень Тема 4. Прийняття господарських рішень з урахуванням невизначеності Тема 5 Прогнозування та вибір оптимального господарського рішення	Самостійна робота		
	8 год	2 бали	1. Методологічні принципи обґрунтування рішень та чинники забезпечення їхньої якості й правомірності
	8 год	2 бали	2. Організаційні форми взаємодії суб'єктів прийняття рішень, розподіл відповідальності та використання колективних та експертних методів
	6 год	2 бали	3. Проблема багатокритеріальності в управлінні
	8 год	2 бали	4. Інструменти та критерії моделювання «ігор з природою» в умовах повної невизначеності
	8 год	2 бали	5. Застосування методу «дерева рішень» та розрахунку очікуваної грошової оцінки для багатокритеріального вибору оптимальної альтернативи.
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНИХ РИЗИКІВ І СПРЯМОВАНІСТЬ ЕКОНОМІЧНИХ РІШЕНЬ НА ЇХНЮ МІНІМІЗАЦІЮ			
Тема 6. Ризики та їх вплив на прийняття господарських рішень <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–14			
Заняття 6.1 Ризики та їх вплив на прийняття господарських рішень	Лекція 6 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 6.2. Поняття економічного ризику як специфічної форми невизначеності, його джерела, функції та взаємозв'язок із прибутковістю бізнесу	Практичне заняття 6 2 год	4 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Тема 7. Методи оцінювання ризиків при обґрунтуванні господарських рішень <u>Рекомендовані джерела:</u> 1 - 14			
Заняття 7.1 Методи оцінювання ризиків при обґрунтуванні господарських рішень	Лекція 7 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 7.2. Якісний аналіз ризиків та застосування методів експертних оцінок і аналізу чутливості	Практичне заняття 7 2 год	4 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування

Тема 8. Напрями і методи регулювання та зниження ступеня ризиків <u>Рекомендовані джерела:</u> 1 -14			
Заняття 8.1 Напрями і методи регулювання та зниження ступеня ризиків	Лекція 8 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 8.2. Внутрішні механізми нейтралізації ризикових подій: лімітування, диверсифікація діяльності, уникнення та самострахування	Практичне заняття 8 2 год	4 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Тема 9. Управління економічними ризиками при обґрунтуванні господарських рішень <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–14			
Заняття 9.1 Управління економічними ризиками при обґрунтуванні господарських рішень	Лекція 9 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 9.2. Концепція та етапи побудови комплексної системи корпоративного ризик-менеджменту на підприємстві	Практичне заняття 9 2 год	4 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування
Тема 10. Контроль, моніторинг та відповідальність за реалізацію господарських рішень <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–14			
Заняття 10.1 Контроль, моніторинг та відповідальність за реалізацію господарських рішень	Лекція 10 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 10.2. Оцінювання фактичної результативності впровадженого рішення	Практичне заняття 10 2 год	4 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування
Тема 6. Ризики та їх вплив на прийняття господарських рішень Тема 7. Методи оцінювання ризиків при обґрунтуванні господарських рішень Тема 8. Напрями і методи регулювання та зниження ступеня ризиків Тема 9. Управління економічними ризиками при обґрунтуванні господарських рішень Тема 10. Контроль, моніторинг та відповідальність за реалізацію господарських рішень	Самостійна робота		
	8 год	2 бали	6. Видова класифікація ризиків та специфіка їхнього прояву в управлінській практиці
	8 год	2 бали	7. Кількісний інструментарій ризикології: економіко-статистичні методи
	8 год	2 бали	8. Зовнішні інструменти регулювання ризиків
	8 год	2 бали	9. Моніторинг ризиків, розроблення карти ризиків
	8 год	2 бали	10. Організація зворотного зв'язку в процесі реалізації рішень:
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран. Комп'ютерний клас для проведення практичних занять. Програмне забезпечення: ОС Windows, MS Office, доступ до онлайн-додатків, періодичних видань та інших інтернет-джерел, до електронної бібліотеки ДУІКТ, до віртуального навчального середовища Google Workspace for Education, інформації сайту Університету.			

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Cherniavska, T., Cherniavskiy, B., Zghurska O., Kasian, S., Nakonechna, K., & Mudra, Y. (2026). Reengineering of management processes for the restoration of transport and logistics infrastructure through image recognition and BIM-oriented remediation. In V. Lukin, S. Kryvenko, F. Li, S. Abramov, V. Abramova, B. Kovalenko, I. Dohtiev, O. Arkhipov, N. Stojanović, B. Bondžulić, P. Mykhalichenko, T. Cherniavska, B. Cherniavskiy, V. Nadtochii, A. Nadtochy, M. Korkh, Zghurska O., S. Kasian, K. Nakonechna, ... I. Kalinichenko, Pattern recognition in surveillance systems and diagnostics (pp. 73-101). Scientific Route OÜ®. <https://doi.org/10.21303/978-9908-845-05-0.ch3> (3-й кватиль)
2. Hadi, S.S., Al-Jomaily, J.A., Hassan, S.N.S., Abbas, N.H., Abbas, I., Zghurska, O. (2026). Algorithmic Authority and Contractual Sovereignty: Legal and Social Implications of AI Negotiation Systems Across Jurisdictions. In: Molamohamadi, Z., Babae Tirkolaee, E., Mirzazadeh, A., Weber, GW. (eds) Optimization and Data Science in Industrial Engineering. ODSIE 2026. Communications in Computer and Information Science, vol 2855. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-032-17023-1_18
3. Oksana Zghurska, Olena Vynogradova, Oleksandr Yerankin, Olena Korchynska, Nataliia Ovsienko & Assan Aisulu (2024). MEDIA PLANNING AS A NECESSARY CONDITION FOR INCREASING THE EFFICIENCY OF BUSINESS STRUCTURES' DIGITAL MARKETING ACTIVITIES. FINANCIAL AND CREDIT ACTIVITY: Problems of Theory and Practice. Volume 1 (54), 2024. 578–590. URL: DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.54.2024.4271>
4. Ihor Ivasiv, Inna Zelisko, Serhii Melnyk, Yesmakhanova Alua, Liudmyla Vasylenko & Yuriy Safonov. Financial condition and development prospects of the operators in the mobile market. (2023). FINANCIAL AND CREDIT ACTIVITY: Problems of Theory and Practice. Volume 6. No. 53 (2023). 516–527. URL: DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.53.2023.4216> URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/4216/4004>
5. Oksana Havrysh, Stepan Kubiv, Lidia Avramchuk, Maryna Martynenko, Artem Kyrychenko, Assan Aisulu. (2023). Features of income formation of telecommunications market organizations. FINANCIAL AND CREDIT ACTIVITY: Problems of Theory and Practice. Volume 5. No. 52 (2023). 134–148. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/4141/3934> WoS. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.52.2023.4141>
6. Oksana Zghurska, Oleksandr Turovsky, Olena Shevchenko, Inna Zelisko, Ruslan Dymenko & Yuriy Safonov. Improvement of methodological principles of brand protection in cyberspace. (2023). FINANCIAL AND CREDIT ACTIVITY: Problems of Theory and Practice. Volume 2. No. 49 (2023). 287–299. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.51.2023.4108>
7. Nataliya Struk, Natalia Yevtushenko, Tetiana Khlevytska, Neonila Nasad & Ruslan Ryazantsev (2022). Impact analysis of digital transformation on the national business structures' development. FINANCIAL AND CREDIT ACTIVITY: Problems of Theory and Practice. Volume 6. No. 47 (2022). 218–229. URL: <https://fkd.ubs.edu.ua/index.php/fkd/article/view/3429>. WoS. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.47.2022.3916>
8. Oksana Zghurska, Khaleel Jdayea Hammadi, Yaroslava Larina, Yuliia Tymchenko, Oleksandr Turovsky, Stepan Kubiv, Artem Kyrychenko. (2022). Modeling of informational influence on sociocultural development of society. Journal of Hygienic, Engineering and Design (Food Production and Processing). V. 40. 2022. 250-256. (ISSN NO. (Online): 1857-8489)) URL: <https://keypublishing.org/jhed/wp-content/uploads/2022/11/20.-Abstract-%D0%9Eksana-Zghurska.pdf> (Scopus)
9. Oksana Zghurska, Mykola Malik, Viktoriia Baidala, Tetiana Somkina, Stepan Kubiv, Ina Huzhavina, Andrii Sukhostavets, Anna Kulik, Alina Zakharzhevsk. (2022). Modeling the influence of the environmental factor on ensuring the sustainability of Ukraine's food security. Journal of Hygienic, Engineering and Design (Food Production and Processing). V. 40. 2022. 191-200. (ISSN NO. (Online): 1857-8489)) URL: <https://keypublishing.org/jhed/wp-content/uploads/2022/11/12.-Abstract-%D0%9Eksana-Zghurska.pdf> (Scopus)
10. Згурська О. М., Мельник С.М. (2024). Методичні засади формування цифрової бізнес-екосистеми підприємств інформаційно-комунікаційних технологій. Збірник наукових праць Державного університету телекомунікацій. «Економіка. Менеджмент. Бізнес». №1(44), 2024. С. 32–39. DOI: 10.31673/2415-8089.2023.120660 URL: <https://journals.dut.edu.ua/index.php/emb/article/view/2924>
11. О. М. Згурська, Б. С. Нечитайло (2024). Консалтинг як інструмент оптимізації ціноутворення. Проблеми сучасних трансформацій. № 15 (2024). Серія: економіка та управління. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-15-04-04>
12. Згурська О.М., Нечитайло Б.С. (2024). Методологічні аспекти формування цінової політики на підприємстві. Інфраструктура ринку. 2024. № 80. С. 170-174. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastructure80-29> URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/80-2024>

- 13.Згурська О. М., Кириченко А. О. (2025). Цифрова трансформація через платформізацію: виклики та можливості для ІКТ-компаній. Економіка. Менеджмент. Бізнес. № 1 (2025). С. 27-34. <https://doi.org/10.31673/2415-8089.2025.011724>
- 14.Згурська, О., Безпарточний, М., Ліщинський, М., та Кириченко, А. (2025). Маркетингова, розподільча та збутова політика підприємства в умовах сталої логістики. В Інтегрована парадигма сталого розвитку: від економічної ефективності до соціальної справедливості та екологічного балансу (сс. 615–638). Видавничий комплекс АНІС. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17999891> (видання країн ОЕСР)

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- За ініціативою викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно, враховуючи зміни у законодавстві України, наукові досягнення за тематикою освітньої компоненти. Здобувачі також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу.
- Здобувачі мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно «Положення про неформальну освіту Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій» https://duikt.edu.ua/uploads/p_447_35048489.pdf

Правила академічної доброчесності

- Здобувачі освіти у своїй навчальній діяльності зобов'язані дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності.
- Кожне навчальне завдання має бути виконане самостійно, крім випадків, коли його виконання передбачає участь декількох осіб або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, мережі Інтернет тощо.
- Кожен здобувач освіти у разі використання у своєму академічному творі результатів інтелектуального творіння інших авторів (текстів, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зобов'язаний зробити посилання на відповідне джерело інформації.
- Навчальна робота може включати (повністю або частково) попередню навчальну роботу здобувача освіти лише у тому випадку, якщо це прямо дозволено умовами навчального завдання.
- В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.
- Здобувачі можуть ознайомитися із Кодексом академічної доброчесності Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій на сторінці сайту: https://duikt.edu.ua/uploads/p_447_96297052.pdf?2

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Поточна успішність складається з успішності за активність під час лекцій, роботу на практичних заняттях, виконання завдань під час самостійної роботи. Всі завдання оцінюються відповідно вимог щодо змістовності та встановлених строків виконання і їх здачі. Для отримання додаткових балів, студент повинен надати копію сертифіката або друкованої публікації чи письмове повідомлення видавця, про прийняття до друку публікації. Тематика публікації (вебінара, курсу) повинна відповідати змісту дисципліни, при цьому студенту зараховується додаткові бали замість балів за виконання суміжних за тематикою практичних робіт. Максимальна кількість додаткових балів, що можуть бути зараховані за дисципліну – 10 балів. Разом це є балами за поточну успішність здобувача. Максимальна кількість балів – 60 мінімальна кількість балів – 20.

Якщо студента не допущено до підсумкового контролю, як такого, що не виконав індивідуальний план, йому надається час до перескладання для виконання всіх вимог допуску. Студент має право на два перескладання. При повторному перескладанні його у студента може приймати комісія, яка створюється директором ННІМП. Оцінка комісії є остаточною. У випадку отримання студентом 0 балів (неприйнятно), що тягне відрахування за невиконання навчального плану

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	● Виконання практичних робіт	40 балів
	● Самостійна робота	20 балів

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ <i>Екзамен</i>	Екзамен проходить у письмовій формі.	40 балів	
Додаткова оцінка			
Види навчальної роботи		Оцінювання	
Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій за тематикою освітньої компоненти:			
- Тези доповіді на фаховій конференції		3 бали	
- Стаття у фаховому виданні		5 балів	
- Стаття в іноземному рецензованому виданні		10 балів	
Максимальна кількість додаткових балів, які можуть бути зараховані здобувачу освіти -		10 балів.	
ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ			
бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /запис в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об’єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов’язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об’єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно (А)
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре (В)
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми	Добре (С)

	завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	
64-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно (D)
60-63	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно (E)
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно (FX) з можливістю повторного складання
0-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно (F) з обов'язковим повторним вивченням